

CETA: Spørgsmål & Svar

Investeringsbeskyttelse og tvisteløsning

Bekymring:

Bestemmelserne om investeringsbeskyttelse undergraver staternes ret til at regulere.

Fakta:

- ✓ Artikel 8.9 punkt 1 og 2

Bekræfter EU og Canadas ret til at regulere med henblik på at nå legitime politiske mål så som at beskytte den offentlige sundhed, sikkerhed, miljø, social og forbrugerbeskyttelse.

Præciserer, at selvom man ændrer sin lovgivning på en måde som har negativ indvirkning på en investering eller påvirker en investors forventninger om fortjeneste, så er det ikke en tilsidesættelse af en forpligtelse.

Bekymring:

Dommerne i voldgiftssagerne er partiske og sagerne føres i hemmelighed

Fakta:

- ✓ Artikel 8.30 og 8.36

Bestemmelserne fastslår voldgiftsdommernes uafhængighed. De skal overholde Det internationale Advokatforbunds retningslinjer om interessekonflikter.

Voldgiftsagerne baserer sig på FN's UNCITRAL gennemsigtighedsregler. Bevismateriale mv. skal stilles til rådighed for offentligheden og høringer i sagen skal være åbne for offentligheden.

Offentlige udbud & service

Bekymring:

CETA stiller krav til hvordan kommunerne håndterer udbud, og at kommuner er underlagt privatiseringer ved ikrafttrædelse af CETA. Der hersker også en stor bekymring om, at CETA risikere en yderligere liberalisering af velfærden. EU har undladt at inkludere områder som ambulance drift, rengøring på plejehjem og handikapørsel, disse områder vil ifølge kritikere være ekstra udsatte.

Fakta:

- ✓ EU Reservation: Annex II s. 1306-1308: sundhed, offentlige udbud, uddannelse.
- ✓ Artikel 1.9: EU reservation på indvinding-, ekstraktion og rengøring af vand

CETA forhindrer ikke nationale regeringer i at regulere med henblik styrke sundhed, uddannelse eller lign. Medlemsstaterne vil fortsat kunne beslutte, hvilke tjenesteydelser de vil bevare som universelle og offentlige. CETA aftalen kan og vil derfor ikke tvinge eller tilskynde regeringer til at privatisere eller udlicitere offentlige tjenester som fx vandforsyning, social ydelser, uddannelse eller sundhed. Velfærd kan i denne sammenhæng kædes til sundhed, social ydelser og offentlige tjenester, alle områder hvor EU har forbehold, for at sikre at velfærden ikke bliver underlagt yderligere liberalisering.

Der er ikke noget i CETA der forhindrer en region eller kommune i på et tidspunkt at hjemtage en udliciteret opgave. Det vil efter aftalens ikrafttrædelse, stadig være op til de offentlige myndigheder, at beslutte om en opgave/service skal hjemtages.

Arbejdstagerrettigheder og Social Dialog

Bekymring:

CETA aftalen forringer arbejdstagerrettigheder i forhold til de internationale ILO-konventioner. Dette vil ifølge kritikken føre til et ræs mod bunden, hvor der ikke bliver taget højde for arbejdstagerrettigheder, miljø og bæredygtighed.

Fakta:

- ✓ Artikel 23.1
- ✓ Erklæringen

Parterne forpligter sig til at fremme den sociale dialog internationalt samt at fremme en effektiv anvendelse af de grundlæggende principper og rettigheder på arbejdspladsen som omhandlet i artikel 23.3.1 og ILO's dagsorden for anstændigt arbejde. CETA stiller derudover yderligere krav til at Parterne tilslutter sig ILO's kernekonventioner.

Arbejdstagerrettigheder og håndhævelse

Bekymring:

CETA aftalen er kritiseret for ikke at indeholde effektive håndhævelsesmekanismer, som kan sikre grundlæggende beskyttelse af arbejdstagere.

Fakta:

- ✓ Artikel 23.5

EU og Canada vil fremme overholdelse og håndhævelse af arbejdsmarkedslovgivning gennem:

- Opretholdelse af arbejdstilsyn for at sikre håndhævelse af retlige bestemmelser om arbejdsvilkår og beskyttelse af arbejdstagere
- Adgang til administrative og retlige procedurer i tilfælde af krænkelse af arbejdsmarkedslovgivningen.

Parterne har forpligtet sig yderligere i både Erklæringen og selve CETA aftaleteksten i forhold til at effektivt implementere og ratificere ILO kernekonventioner. Canada har i

CETA-forløbet igangsat ratificeringsprocessen om K98 – Retten til at organisere, tegne overenskomst og tage faglige kampskridt

Den Fælles Fortolkende Erklæring

Bekymring:

Den fælles fortolkende erklæring underskrevet af Canada og EU, er ikke juridisk bindende, og kan derfor ikke styrke aftalen, heriblandt, afsnittet omkring arbejdstagerrettigheder.

Fakta:

Erklæringen er juridisk bindende, da den vil bistå det samlede fortolkningsgrundlag for CETA. Derfor er tydeliggørelserne omkring arbejdstagerrettigheder og miljø juridisk gyldige. Erklæringen kan ikke stå i stedet for CETA aftalen, men som en del af det samlede fortolkningsgrundlag.

Gældende EU lovgivning

Bekymring:

Kritikere mener, at der er behov for at tydeliggøre CETA aftalens påvirkning på EU ret. Kritikken lyder på, at CETA strider i mod gældende lovgivning i EU, bl.a. i forhold til forbruger beskyttelse og forsigtighedsprincippet.

Fakta:

Gældende EU ret, dvs. TEU, TFEU og andre vedtaget traktater, omfatter også de canadiske aktører, som måtte indtræde på det indre marked, som resultat af CETA aftalen. EU's reservationer i aftalen, er gældende i alle MS, medmindre andet er anført. CETA aftalen kan ikke, og erstatter ikke de nuværende traktatbestemmelser.

Fx er EU-udbudsdirektiv (2004/18/EF), som sikre overholdelse af miljø-, social- og arbejdsretlige forpligtelser, også gældende for en canadisk leverandør der indtræder på det europæiske marked. (se også LO's notat om CETA).